

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بیمارستان امام حسن مجتبی(ع) داراب

احکام سقط جنین

مرکز مراقبت معنوی

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری

در دانشگاه علوم پزشکی

تهیه وتنظیم

طاهری، فرهادی و هوشیارنسب

سال ۱۴۰۴

بر اساس فتاوی آیات عظام

آیت الله العظمی امام خمینی

آیت الله العظمی سید علی خامنه ای

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

آیت الله العظمی سید علی حسینی سیستانی

دیه سقط جنین : سقط جنین موجب ثبوت دیه بر کسی است که به صورت مستقیم عامل اصلی سقط باشد که این شخص چه مادر باشد چه غیر مادر (پزشک) باید دیه را به وارث جنین بپردازد ، لیکن اگر مادری عامل اصلی سقط باشد در فرض عمدی بودن از دیه ارث نمی برد

جمع بندی دیه :

اگر روح در جنین دمیده شود و پسر باشد ۱۰۰۰ دینار ، اگر دختر باشد ۵۰۰ دینار

اگر روح در آن دمیده نشده باشد اما خلقت آن تمام شده باشد اگر پسر باشد ۱۰۰ دینار و اگر دختر باشد ۵۰ دینار

اگر هنوز خلقت کامل نشده باشد و گوشت و پوست و استخوان او را نپوشانده باشد و تنها استخوانی باشد ۸۰ دینار

اگر مضغه (قطعه ای گوشت) باشد ۶۰ دینار

اگر علقه و خون بسته باشد ۴۰ دینار

اگر نطفه تنها باشد که در رحم مستقر شده باشد ۲۰ دینار خواهد بود

سوال : سقط جنین فی نفسه چه حکمی دارد ؟ و در صورتیکه ادامه بارداری برای مادر خطر داشته باشد حکم آن چیست ؟

جواب : سقط جنین شرعا حرام است و در هیچ حالتی جایز نیست ، مگر آنکه لستکرار حاملگی برای مادر خطرناک باشد که در این صورت سقط جنین قبل از ولوج روح ، اشکال ندارد ، ولی بعد از دمیدن روح جایز نیست حتی اگر حاملگی برای حیات مادر خطرناک باشد مگر آنکه استمرار بارداری حیات مادر و جنین را هردو را تهدید کند و نجات زندگی طفل به هیچ وجه ممکن نباشد ولی نجات زندگی مادر به تنهایی با سقط امکان داشته باشد

آیت الله مکارم : در صورتیکه از گفته متخصصین ، یقین با خوف خطر یا ضرر مهمی حاصل شود اقدام به سقط جایز است البته مادامی که به صورت انسان کامل در نیامده باشد و چون احتمال تعلق دیه می رود احتیاط آن است که ورثه این کودک دیه را ببخشند

کفاره سقط : قتل جنین قبل از دمیده شدن روح ، کفاره ندارد و بعد از دمیده روح ، کفاره دارد و کفاره آن دو ماه روزه پی در پی گرفتن متوالی است (یعنی کسی که عامل سقط جنین است ، در صورتیکه روح در جنین دمیده باشد باید دو ماه روزه پی در پی روزه بگیرد

احکام سقط جنین

سقط جنین عبارت است از، خارج کردن عمدی جنین از درون رحم مادر و پایان دادن به حاملگی، خواه قبل از دمیده شدن روح یا بعد از آن

سوال: آیا سقط جنین بر اثر مشکلات اقتصادی جایز است؟
جواب: سقط جنین به مجرد وجود مشکلات و سختی های اقتصادی جایز نمی شود

سوال: پزشک بعد از معاینه در ماههای اول حاملگی به زن گفته است که استمرار بارداری احتمال خطر جانی برای او دارد و در صورتی که حاملگی ادامه پیدا کند، فرزندش ناقص الخلقه متولد خواهد شد و به همین دلیل پزشک دستور سقط جنین داده است، آیا این کار جایز است؟ و آیا سقط جنین قبل از دمیده شدن روح به آن جایز است؟

جواب: ناقص الخلقه بودن جنین، مجوز شرعی برای سقط جنین حتی قبل از ولوج روح در آن محسوب نمی شود، ولی اگر تهدید حیات مادر بر اثر استمرار حاملگی مستند به نظر پزشک متخصص و مورد اطمینان باشد، سقط جنین قبل از ولوج روح در آن اشکال ندارد.

سوال: پزشکان متخصص می توانند از طریق استفاده از روشها و دستگاههای جدید، نواقص جنین در دوران بارداری را تشخیص دهند و با توجه به مشکلاتی که افراد ناقص الخلقه بعد از تولد در دوران زندگی با آن مواجه می شوند، آیا سقط جنینی که پزشک متخصص و مورد اطمینان آن را ناقص الخلقه تشخیص داده، جایز است؟ جواب: سقط جنین در هر سنی به مجرد ناقص الخلقه بودن آن و یا مشکلاتی که در زندگی با آن مواجه می شود، جایز نمی شود

سوال: آیا از بین بردن نطفه منعقد شده ای که در رحم مستقر شده، قبل رسیدن به مرحله علقه که تقریباً چهل روز طول می کشد، جایز است؟ و اصولاً در کدامیک از مراحل ذیل سقط جنین حرام است :

۱- نطفه استقرار یافته در رحم

۲- علقه

۳- مضغه

۴- عظام (قبل از دمیدن روح)

جواب: از بین بردن نطفه بعد از استقرار آن در رحم و همچنین سقط جنین در هیچ یک از مراحل بعدی جایز نیست.

سوال: اگر بعد از دمیده شدن روح با عکس برداری از جنین معلوم شود جنین ناقص الخلقه می باشد و حرج شدیدی بر پدر و مادر وارد شود آیا جایز است جنین سقط شود؟

جواب: سقط بعد از دمیده شدن روح جایز نیست به خصوص اینکه پیش بینی های فوق جنبه قطعی ندارد و چون انسان زنده بر آن اطلاق می شود همان طور که کشتن انسان ناقص الخلقه پس از ولادت جایز نیست، قبل از ولادت و پس از دمیده شدن روح نیز جایز نیست. سوال: بعضی از زوج ها، مبتلا به بیماری های خونی بوده و دارای ژن معیوب می باشند و در نتیجه ناقل بیماری به فرزندان خود هستند و احتمال این که این فرزندان مبتلا به بیماری های شدید باشند، بسیار زیاد است و چنین کودکانی از بدو تولد تا پایان عمر، دائماً در وضع مشقت باری به سر خواهند برد. مثلاً بیماران هموفیلی همواره ممکن است با کوچکترین ضربه ای دچار خونریزی شدید منجر به فوت و فلج شوند. حال آیا با توجه به این که تشخیص این بیماری در هفته های اول بارداری ممکن است آیا سقط جنین در چنین مواردی جایز است؟

جواب: اگر تشخیص بیماری در جنین قطعی است و داشتن و نگه داشتن چنین فرزندی موجب حرج می باشد، در این صورت جایز است قبل از دمیده شدن روح ، جنین را سقط کند ولی بر احتیاط واجب دیه آن باید پرداخت شود

